

กระทู้ถามที่ ๖๕๕ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การแบ่งแยกและจัดตั้งอำเภอนครบางยาง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก เป็นอำเภอใหญ่ที่มีพื้นที่กว้างขวาง มีประชากรเกือบหนึ่งแสนคน แบ่งออกเป็น ๑๑ ตำบล ทำให้การดูแลทุกข์สุขและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนไม่ทั่วถึง และทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนี้เคยมีการเสนอเพื่อแบ่งแยกพื้นที่ปกครอง โดยจะให้แบ่งพื้นที่บางส่วน เช่น ตำบลบ้านแยง ตำบลห้วยเหี้ย ห้าแยกเป็นอำเภอใหม่โดยใช้ชื่ออำเภอนครบางยางมาหลายปีแล้ว จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายที่จะดำเนินการจัดตั้งอำเภอนครบางยางต่อไปหรือไม่ อย่างไร
๒. หากมีการดำเนินการจัดตั้งให้เป็นอำเภอนครบางยาง กระทรวงมหาดไทยจะกันพื้นที่ ที่หมู่บ้าน ที่ตำบล ให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของอำเภอดังกล่าว และจะดำเนินการให้แล้วเสร็จเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นคร มานิม

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

จังหวัดพิษณุโลก

คำตอบกระทู้ถามที่ ๖๕๕ ร.

ของ นายนคร มานิม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพิษณุโลก
เรื่อง การแบ่งแยกและจัดตั้งอำเภอนครบางยาง

ข้าพเจ้า นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

คำถามข้อ ๑ กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายที่จะดำเนินการจัดตั้งอำเภอนครบางยางต่อไป
หรือไม่ อย่างไร

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑. สภาพทั่วไป

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ กำหนดให้กระทรวงมหาดไทย
ตั้งอำเภอ โดยยกฐานะจากกิ่งอำเภอที่ก่อตั้งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือไม่น้อยกว่า ๓ ปี ในกรณีที่มี
เหตุผลความจำเป็นทางการปกครอง และการบริการประชาชน คือ มีราษฎรตั้งแต่ ๓๐,๐๐๐ คนขึ้นไป
และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และสภาจังหวัด เว้นแต่
มีเหตุผลความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ให้กระทรวงมหาดไทยเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาเป็นกรณีไป

๒. กฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ กฎเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติ

๒.๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๖๑ ในจังหวัดหนึ่งให้มีหน่วยราชการบริหารรองจากจังหวัด เรียกว่า
อำเภอ การตั้ง ยุบและเปลี่ยนแปลงเขตอำเภอให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ เห็นชอบหลักเกณฑ์การ
จัดตั้งหมู่บ้าน ตำบล กิ่งอำเภอและอำเภอ ดังนี้

- การจัดตั้งกิ่งอำเภอ

๑) กรณีเป็นชุมชนหนาแน่น

- มีราษฎร ไม่น้อยกว่า ๓๐,๐๐๐ คน หรือ
- มีตำบลไม่น้อยกว่า ๕ ตำบล
- ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาตำบลหรือสภาองค์การบริหาร

ส่วนตำบล หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และสภาจังหวัด

๒) กรณีเป็นชุมชนห่างไกล

- มีราษฎร ไม่น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ คน หรือ
- มีตำบลไม่น้อยกว่า ๔ ตำบล
- ที่ว่าการกิ่งอำเภอใหม่ต้องห่างจากที่ว่าการอำเภอเดิมไม่น้อยกว่า

๒๕ กิโลเมตร

- ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาตำบล หรือสภาองค์การบริหาร

ส่วนตำบล หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และสภาจังหวัด

- การจัดตั้งอำเภอ

๑) เป็นกิ่งอำเภอมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี หรือ

๒) เป็นกิ่งอำเภอมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นทางการปกครองและการบริการประชาชน คือ มีราษฎรตั้งแต่ ๓๐,๐๐๐ คนขึ้นไป

๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และสภาจังหวัด

หากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้างต้น แต่มีเหตุผลความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง ให้กระทรวงมหาดไทยเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาตั้งเป็นกรณีไป

๒.๓ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบให้ระงับการจัดตั้งอำเภอและกิ่งอำเภอขึ้นใหม่ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ตามความเห็นของคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการเสนอ

๒.๔ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องคือ ให้ส่วนราชการระงับการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่หรือขยายหน่วยงาน

๒.๕ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบให้ขยายเวลาการบังคับใช้มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ให้มีผลบังคับใช้ต่อเนื่องจนถึงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๔

๒.๖ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบให้ขยายเวลาการใช้บังคับมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ให้มีผลใช้บังคับต่อเนื่องจนถึงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๖

๓. มาตรการและผลการดำเนินการ

๓.๑ นโยบายและแนวทางการจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอใหม่

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบให้เร่งรัดการจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอขึ้นใหม่ ตามความเห็นของคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการที่เห็นว่าการจัดตั้งส่วนราชการในภูมิภาคขึ้นใหม่ โดยเฉพาะการจัดตั้งอำเภอและกิ่งอำเภอ นอกจากจะไม่สอดคล้องกับนโยบายการควบคุมจำนวนข้าราชการ จำนวนส่วนราชการ และการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแล้ว ยังจะต้องมีการตั้งส่วนราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอตามมาอย่างน้อย ๑๒ ส่วนราชการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสถานะของประเทศ รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรีในระยะต่อๆ มาได้เห็นชอบให้เร่งรัดการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ และขยายเวลาบังคับใช้มาตรการดังกล่าวจนถึงสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ กระทรวงมหาดไทย จึงได้เร่งรัดการจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอขึ้นใหม่

๓.๒ การดำเนินการจัดตั้งอำเภอนครบางยาง

กรณีการขอจัดตั้งอำเภอนครบางยาง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลกนั้น ปัจจุบันยังมีได้มีฐานะเป็นกิ่งอำเภอ กระทรวงมหาดไทยเคยนำเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดตั้งกิ่งอำเภอนครบางยาง โดยมีพื้นที่ประกอบด้วยตำบลบ้านแยง และตำบลห้วยเฮี้ย รวม ๒ ตำบล พร้อมกับได้ขอตั้งกิ่งอำเภออื่นๆ อีกทั่วประเทศ จำนวน ๘๓ แห่ง แต่เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เห็นชอบให้เร่งรัดการจัดตั้งกิ่งอำเภอและอำเภอขึ้นใหม่ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบให้ขยายเวลาการใช้บังคับมาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ จนถึงสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยจึงไม่สามารถดำเนินการจัดตั้งอำเภอนครบางยางในขณะนี้ได้

คำถามข้อ ๒ หากมีการดำเนินการจัดตั้งให้เป็นอำเภอนครบางยาง กระทรวงมหาดไทยจะกันพื้นที่ที่หมู่บ้าน กี่ตำบล ให้อยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของอำเภอดังกล่าว และจะดำเนินการให้แล้วเสร็จเมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ กระทรวงมหาดไทย ขอเรียนชี้แจงดังนี้

มาตรการและผลการดำเนินการ

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนชี้แจงว่า การกำหนดพื้นที่ตำบล/หมู่บ้านเพื่อจัดตั้งเป็นอำเภอ/กิ่งอำเภอ นั้น จะดำเนินการตามความต้องการของประชาชนและส่วนราชการในพื้นที่โดยลำดับ และต้องเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๕ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การจัดตั้งอำเภอ/กิ่งอำเภอ แต่เมื่อในปัจจุบันยังไม่สามารถจัดตั้งอำเภอ/กิ่งอำเภอได้ จึงไม่สามารถกำหนดรายละเอียดในเรื่องดังกล่าวได้